

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis
Expositio**

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Quid sit Donatio? Caput I.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

TRACTATVS. X.

DE DONATIONE.

C A P U T . I.

Quid sit Donatio?

§. I.

Explicatur Natura Donationis.

Quamvis, ut superius diximus, Promissio acceptata in multis assimiletur, convenienter cum Donatione in futurum, item acceptata, sed ante rei traditionem; tamen differunt etiam per maximam in multis. Nam promissio intendit dare, & solum dat Jus ad rem promissam, illud tamen ex lege leve, quantum est ex virtute Fidelitatis, diximus in Tractatu de Promissione. At Donatio etiam in futurum intendit dare, & dat rem ipsam, transferitque dominium in Donatarium pro tempore praefixa.

2. Hinc quando Bonacina, & aliique docent, si dicam: *Dono tibi librum, quem habeo domi, unde nunc trado, non transferri dominium libri in te, quia, inquit, ita Jus positivum disponit, transferri autem, si librum tibi trado, quando, inquam, sic docent, intelligent, sive intelligere debent, non transferri cum effectu, seu executione, vel non transferri, nisi initiativè, & non perfectè, modo jam explicato.*

3. Jam vero Donatio definiri communiter solet, *esse Datio liberalis*: si enim quid detur ex obligatione, seu debito Justiciae, jam Donatio non erit, sed vel venditio, vel Restitutio, vel quid simile. At (ut verum factar) haec Donationis descriptio potius est nominis explicatio, quam definitio, qui

caim, vel tenuem latinitatis nitorem attrigit, jam cognoscit, donare, nihil aliud esse, nisi liberaliter dare. Et nihilominus nobis ad proximam, semper intendenteribus, artificiosior definitio non est opus. Lege illam apud Onnatum. ^a

§. II.

Quantum obliget Donatio?

^a Onnate
*T. 2. de
contr. tr.
10. d. 30.
secl. 1.*

1. **V**erum id distinctis cognoscatur (& faciet etiam ad maiorem explicationem praecedentis doctrinæ) quatuor diligenter sunt distinguenda.
 2. Primo enim, sic potes ex animo dicere: *Promitto tibi librum v.g. hunc donare.*
 3. Secundo sic: *Donabo tibi librum.*
 4. Tertio. *Dono tibi librum, quem demeo habeo.*
 5. Quarto. *Dono tibi librum, & nunc illum trado, illumque te ipsa tu recipis.*
6. His distinctis. Prima ex his Promissio simplex est.
7. Secunda est item simplex Promissio, idem enim est dicere, *donabo tibi librum, ac promitto, tibi librum donare: id, quod cum nihil aliud sit, nisi Donatio in futurum, recte ab aliquibus dicitur esse promissio donandi.*
8. Tertia est Donatio transferens dominium rei donatae in Donatarium, sive, ut aliqui loquebantur §. præced. num. 1. sine ultimo effectu, sive executione requisita ab hujusmodi Donatione, sive, ut aliqui ibidem loquebantur, initiativè.

Quoniam vero in hac Donatione nondum adeat dicta traditio, id est à Jurisperitis haec vocatur *Donatio*, quæ non incipit à

Qqq 2. tradi-

traditione, ut etiam appellatur promissio rei donatæ, donatur enim per illam res, & simul tacite promittitur tradi.

9. Quarta est donatio perfectissima, transferens dominium simul, & possessionem, vocaturque ab iisdem Jurisperitis Donatio, quæ incipit a traditione, quæ certè nullam promissionem in se, ne ratiæ quidem imbibit, cum omnia sint jam exhibita, translatio nimirum dominii, & possessionis traditio in Donatarium.

10. Ex his ergo quatuor dispositionibus, Prima, & Secunda, si sint acceptata, quæ ratione pariant obligationem, sive ex Fidelitate, sive ex Justitia, dictum est superius, cum de promissione disputatum est.

11. Tertia, sit si item acceptata, parit semper obligationem sub mortali in materia gravi; nec poterit Donans illam revocare sine injustitia, obligaturque rei sic donatæ possessionem, vel statim, vel certè præfixo tempore, si præfixum forte aliquod fuit, tradere. Ratio est manifesta, quia per hanc Donationem translatum est dominium in Donatarium, sive perfectè, sive iauratiæ juxta varios dicendi modos jam explicatos. Ergo Donatario sua res tradi semper debebit ex Justitia, præscindendo à causis, propter quas ejusmodi Donatio revocari potest, de quibus inferius dicendum erit.

12. Quarta denique semper, pari, immo fortiori modo, parit obligationem sub mortali, non molestandi unquam Donatarium; res enim donata non solum est in dominio, sed etiam in legitima possessione Donatarii, præscindendo item à causis, ob quas possit revocari, de quibus inferius.

C A P U T I I.

De divisionibus Donationum.

§. I.

Tres principales divisiones Donationum.

Prima divisio. Alia est Donatio mercè gratuïta, quæ scilicet, nulla præcedente obligatione, & protinus sine ullis meritis Donatarii, exhibetur à Donatore. Alia remuneratoria, quæ scilicet sit ex aliqua obligatione, non quidem Justitiae, sed

gratitudinis, quæ virtus tendit ad remunrandam beneficium juxta eorum mensuram; Beneficia, inquam, jam facta, non facienda, de qua re legi Diana. *a* Ad Donationem autem remuneratoriam satis esse, si Donator dicatur, te donare ob merita Donatarii, nec opus est, ut merita probentur, idem b docet.

a Dianam. *b* Ad donationem autem remuneratoriam satis esse, si Donator dicatur, te donare ob merita Donatarii, nec opus est, ut merita probentur, idem b docet.

c Secunda Divisio. Alia est pura, id est sine inulla conditione, seu limitatione. Alia non blemibilia pura, id est cum limitatione loci, temporis, &c.

d Tertia Divisio. Alia est pura, id est sine inulla conditione, seu limitatione. Alia non blemibilia pura, id est cum limitatione loci, temporis, &c.

e Subdividitur autem Donatio non pura in Donationem conditionalem: ut *Dono tibi equum, si hoc, vel illud facias*: & in Donationem in diem, ut *Dono tibi equum, non tunc statim, sed post meam mortem, post aliquot annos, &c.*

f Et hæc quidem Donatio in diem, iterum subdividitur: Alia enim est *in diem certum*, qui scilicet certò erit, sive illum determinate sciamus, quando veniet, sive ignoramus, ut *Dono tibi equum post meam mortem, vel post annos quinque*. Alia est *in diem incertum*, qui scilicet incertum est, an unquam adveniet, nam propterea ejusmodi Donationem resolvitur in conditionatam, & ut *Dono tibi equum pro eo tempore, quo nuperis, sum quod Romanum adieris, &c.* sensus enim est, *si nuperis, si adiuvabis Romanum, &c.*

g Tertia Divisio. Alia est Donatio inter vivos, estque ea, qua Donator transfert Dominium rei in Donatarium in vita ipsius Donatoris, quam certè solent aliqui Donatores facere revocabiliter, ita, ut illam possint revocare, quando velint, alii qui irrevocabiliter, ita, ut eam amplius revocare non possint. *h* Alia est Donatio causa mortis, estque ea, qua Donator transfert dominium rei donata in diem, Donatarium post mortem suam, id est ipsius per vitam Donantis.

i Ubi vides, propriè loquendo, Donationem factam, sive in sanitate, sive in Testamento, sive in periculo mortis, &c. si per eam in morte Donans statim transferat dominium rei, esse Clarissimam Donationem inter vivos, si post mortem; esse Bonam Donationem causa mortis. Lege Onnate, *a* negotiis aliosque, nec omittatur *e* Molina, qui recte quod erit pereurrunt signa, & conjecturas, quibus diligenter noscatur, an Donatio sit inter vivos, an mortuorum, *j* istis causa, quando defunt verba expressa, que *k* in *l* *m* *n* *o* *p* *q* *r* *s* *t* *u* *v* *w* *x* *y* *z* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz* *aa* *bb* *cc* *dd* *ee* *ff* *gg* *hh* *ii* *jj* *kk* *ll* *mm* *nn* *oo* *pp* *qq* *rr* *ss* *tt* *uu* *vv* *ww* *xx* *yy* *zz*